

La importància dels arbres en una ciutat

CRISTINA JUNYENT

Sovint pensem que el de ciutat és un concepte oposat al de natura; però n'hauria de ser considerada una manifestació més, encara que en l'ecosistema urbà dominin les edificacions sobre els recursos naturals i la densitat poblacional sigui molt alta. És l'ecosistema més invasiu per l'ocupació del sòl, les necessitats de matèria i energia, els residus i la contaminació atmosfèrica per l'ús de vehicles que cremen combustibles fòssils. Ara bé, l'actual concepte de zona urbana combina sistemes ecològics i permet assolir un balanç més harmònic entre natura i progrés.

El maig del 2020, l'OMS va donar sis receptes per a una recuperació saludable de les ciutats: protegir i preservar la natura; invertir en serveis essencials, des de l'aigua i el sanejament fins a l'energia neta i les instal·lacions sanitàries; garantir una transició energètica ràpida i saludable; promoure sistemes alimentaris sans i sostenibles; construir ciutats més amables; i aturar l'ús d'ajuts per finançar la contaminació (especialment a través dels combustibles fòssils). L'anàlisi de l'estructura urbana, doncs, permet planificar la gestió, especialment l'ambiental, en què ens fixarem avui. Enumerarem les raons per les quals les ciutats necessiten més arbres.

- Mantenen les ciutats més fresques. En minvar la calor que absorbeixen l'asfalt i el formigó, ajuden a controlar en més d'un 30% la temperatura del carrer. Un arbre gran equival a 10 unitats d'aire condicionat i no emet gasos d'efecte hivernacle.

- Mantenen ciutats i edificis més tranquils. El soroll és més que una molèstia, és font de malaltia; els arbres poden reduir fins a un 50% la sonoritat

© M. Josep Fort

de construccions, sirenes, avions i música de zones sorolloses.

- Mantenen les ciutats més sanes. La qualitat de l'aire de zones urbanes sol ser dolenta o molt dolenta, cosa que té greus conseqüències en la salut. Eliminant contaminants de l'aire, els arbres el netegen i permeten respirar més net. Alhora, retornen més oxigen a l'entorn, els nivells del qual són significativament més baixos que en el camp.
- Mantenen les ciutats més segures. Atès que poden absorbir grans quantitats d'aigua, els arbres redueixen l'escorrentia; en neutralitzar la gravetat de les inundacions, les fan més improbables. A més, les arrels absorbeixen contaminants del sòl impedit que retornin al circuit d'aigua urbà.
- Milloren la contaminació lumínica. Absorbint la llum, els arbres no només contribueixen a temperar la ciutat, sinó que milloren l'efecte de l'enllumenat públic, els cotxes, les cases i les tanques publicitàries.
- Preserven la biodiversitat. Els arbres

serveixen d'hàbitat per a centenars d'espècies diferents de fauna salvatge, com ara ocells i mamífers i insectes.

- Milloren la salut física. Anar en bicicleta, córrer i caminar són més habituals a zones urbanes arbrades. Els parcs afavoreixen la cohesió social i enforteixen les comunitats.
- Milloren el benestar i proporcionen privadesa. Els humans ens trobem millor en entorns de natura que no pas en zones urbanes molt denses.
- Milloren l'estètica. Els arbres trenquen la monotonia marcada geometria, els edificis en escala de grisos i les inacabables fileres de cotxes. Els caducifolis informen del pas del temps; a la tardor amb fulles daurades, a la primavera amb flors de colors.
- Fan les ciutats més riques. Tot i que es fa difícil de comptabilitzar, perquè hi ha costos per la reparació de les infraestructures danyades per les arrels i el manteniment dels mateixos arbres; el benefici econòmic net, una conseqüència de l'estalvi només que sigui en salut, supera amb escreix la despesa.

Barcelona és a la llista vermella de l'OMS per manca d'espais verds. Cada habitant hauria de veure almenys 3 arbres des de casa; el 30% de cada barri hauria de ser superfície verda, i cada veí hauria de tenir assegurat l'accés a un espai verd per a ús recreatiu a menys de 300 m. Els espais verds de Barcelona corresponen al 9,72% de les més de 8.000 ha sota Collserola, toquen 5 m²/hab. La superfície verda de Sarrià-Sant Gervasi és la més gran; però sense la part corresponent a Collserola ens quedem amb 94,05, cosa que fa que el percentatge de verd no arribi al 5% i ens toquin 6,56 m²/hab. Les 250,1 ha de la trama de Sarrià sota la Ronda, fan que tinguem un 3,37% de superfície verda, i ens toquin 3,42 m²/hab. Càlculs fets amb dades de l'Idescat, el Servei d'Estadística i el Pla del Verd i la Biodiversitat.

Si els governs es prenguessin seriosament els compromisos adquirits en l'Acord de París i els Objectius de Desenvolupament Sostenible, prendrien nota de les prioritats a l'hora de planificar. En canvi, les institucions, els processos i els instruments no deixen lloc a una recuperació global que sigui alhora sostenible i equitativa. Entretant, a les condicions de contaminació atmosfèrica, soroll, calor i accés a espais verds de la ciutat de Barcelona s'hi atribueixen més de 1.000 morts anuals, el 7% de la mortalitat total, segons un estudi del juny de l'ISGlobal. I que segons el recull de mortalitat diària de l'Institut Carlos III, el 2022 la sobremortalitat a Catalunya per calor va ser de 711 persones. Davant d'això, en comptes de cobrir-ho tot de verd, a Sarrià permeten de talar arbres magnífics. ■

CRISTINA JUNYENT ÉS BIÒLOGA, ESCRIU I DIVULGA SOBRE TEMES DE CIÈNCIA

AVANÇOS EN NEUROCIÈNCIES

Clínica Corachan, Auditori
26 octubre 2023

Aquest any celebrem el centenari del naixement del científic Joan Oró. Amb aquestes **Jornades d'Avanços en Neurociències** ens sumem als actes al seu homenatge i amb la nostra aportació pensem unir el respecte a la tradició del passat amb les actuals perspectives per poder crear un futur millor. Relacionar mestres amb deixebles. Les neurociències són i seran un dels camps en què veurem grans canvis que modificaran el futur de la humanitat.

Dr. Josep Prim

Programa:

- 9.00 -9.20 h
Inauguració
Dr. Josep Prim, Dr. John Oró i Dr. Jesús Lafuente
- 9.20-9.40 h
Sensores de telemetria hospitalaria, Sr. Alex Pedret, enginyer de Telemetria. OXEEN, Barcelona
- 9.40-10.00 h
Neuroestimulación inalambrica, Sr. Victor Muñoz, enginyer
- 10.00-10.20 h
Tratamiento del dolor, Dra. Montserrat Ortiz. Clínica Corachan. Barcelona
- 10.20-10.40 h
Dolor crónico y factores biopsicosociales, Prof. Fernando Martínez Pintor, reumatòleg.
- 10.40-11.00 Pausa. Cafè
- 11.00-11.20 h
Malaltia d'Alzheimer i proteïnes cerebrals,

- Prof. Rafael Blesa, neuròleg. Ex cap de Servei de Neurologia de l'Hospital de Sant Pau
- 11.20-11.40 h
Contribucion esencial del paciente neurológico a los actuales avances en neurociencias, Dra. Isabel Güell, neuròloga. Centro Médico Teknon, Barcelona
- 11.40-12.00 h
Ventajas de la cirugía mínimamente invasiva de columna, Dr. Jesús Lafuente Baraza, neurocirurgià. Responsable Unidad de Raquis, Hospital del Mar, Barcelona
- 12.00-12.20 h.
Neurocirugía funcional en los trastornos del movimiento, Dr. Jorge Muñoz, neurocirurgià. Hospital Germans Trias i Pujol
- 12.20-12.40 h
Surgical Decompression of the Chiari I Malformation, John Oró MD FAANS, neurocirurgià. Denver, USA
- 12.40-13.00
Influencia dels temps en la salut de les persones, Sr. Tomàs Molina Bosch. TV3
- 13.20-16.00 Dinar. Lliure

- 16.00-16.20 h
Endoscopia aplicada a la cirugía de columna, Dr. Roberto Lastra, neurocirurgià. CM Teknon. Cl. Sagrada Família. Barcelona
- 16.20-16.40
Inestabilidad occipito-cervical, Dr. Vicens Gilete, neurocirurgià. Centro Médico Teknon
- 16.40-17.00 H
Historia cultural del dolor, Dr. José Montejó, psiquiatre
- 17.00-17.20 h
Pèrdua d'atenció i voluntat en l'ús de les xarxes socials, Sr. Xavier Guix, psicòleg.
- 17.20-17.40 h
Mart: la propera frontera (2023: Any Joan Oró i Florensa), Sr. Ramon Drudis i Maurí, enginyer i divulgador en astronomia
- 17.40-18.00 h
Evolution Of The Brain: From Behavior To Consciousness In 3.7 Billion Years, John Oró MD FAANS, neurocirurgià. Denver.
- Informació i inscripcions:**
josepprim@gmail.com
WhatsApp: 670234305